

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO FF

PHILOLOGIAE

VOL. XVIII

LUBLIN

2000

UNIwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
ISSN 0239-426X

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

K O M I T E T R E D A K C Y J N Y

REDAKTOR NACZELNY

Grzegorz Leopold Seidler

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO

Wiesław Skrzydło, Wiesław Śladkowski

REDAKTORZY SEKCJI

A	MATHEMATICA	Adam Bielecki, Jan Krzyż
AA	CHEMIA	Władysław Rudziński
AAA	PHYSICA	Jan Siewewiesiuk
B	GEOGRAPHIA. GEOLOGIA ETC.	Józef Wojtanowicz
C	BIOLOGIA	Zbigniew Lorkiewicz Anna Tukiendorf — zastępca redaktora
D	MEDICINA	Stanisław Bryc
DD	MEDICINA VETERINARIA	Zdzisław Gliński
DDD	PHARMACIA	Romuald Langwiński
E	AGRICULTURA	Adam Szember Leszek Malicki — zastępca redaktora
EE	ZOOTECHNICA	Marian Budzyński
EEE	HORTICULTURA	Maria Tendaj
F	HISTORIA	Wiesław Śladkowski
FF	PHILOLOGIAE	Alina Aleksandrowicz
G	IUS	Wiesław Skrzydło Antoni Pieniążek — zastępca redaktora
H	OECONOMIA	Ryszard Orłowski
I	PHILOSOPHIA — SOCIOLOGIA	Zdzisław Cackowski
J	PAEDAGOGIA — PSYCHOLOGIA	Stanisław Popek
K	POLITOLOGIA	Jan Jachymek

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO FF

PHILOLOGIAE

VOL. XVIII

LUBLIN

2000

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
ISSN 0239-426X

KOMITET REDAKCYJNY TOMU
TERESA SKUBALANKA, CZESŁAW KOSYL, ANNA PAJDIŃSKA

RECENZENT

STANISŁAW GAJDA

OPRACOWANIE REDAKCYJNE

HALINA RAYSS

TLUMACZENIE

na język francuski

ANNA ABRAMOWICZ

KOREKTA TEKSTÓW

w języku angielskim

JADWIGA BRANICKA

w języku francuskim

LECH MALISZEWSKI

w języku niemieckim

RENATA FLISIŃSKA

PROJEKT OKŁADKI

I STRON TYTUŁOWYCH

JERZY DURAKIEWICZ

SKŁAD I ŁAMANIE SYSTEMEM L^AT_EX

JOLANTA KASPRZAK-ŚLIWIŃSKA, JADWIGA SZCZOTKA

ISSN 0239-426X

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, 20-031 Lublin, tel. (0-81) 537-53-02, 537-53-04

DRUK: ZAKŁAD POLIGRAFII WYDAWNICTWA UMCS

*Profesorowi Andrzejowi Marii Lewickiemu
w 65. rocznicę urodzin
w dowód szczerego uznania i wdzięczności
księgę tę dedykują*

przyjaciele, koledzy i uczniowie

Jerzy Winieta

Spis treści

Table des matières

1. TERESA SKUBALANKA	
Życiorys naukowy Profesora Andrzeja Marii Lewickiego	9
2. ANNA PAJDZIŃSKA	
Bibliografia prac naukowych Profesora Andrzeja Marii Lewickiego	13
3. BARBARA BARTNICKA	
O dawnej funkcji zaimka <i>sam</i>	23
A propos de l'ancienne fonction du pronom <i>sam</i>	32
4. STANISŁAW BĄBA	
<i>Stajnia Augiasza — wyczyścić stajnię Augiasza.</i> (Komentarz leksykograficzny)	33
<i>Les écuries d'Augias — nettoyer les écuries d'Augias</i> (Un commentaire lexicographique)	40
5. IRENEUSZ BOBROWSKI	
Miejsce frazeologii w pewnym formalnym modelu gramatycznym języka polskiego	41
The position of phraseology in a formal grammatical model of Polish	48
6. ANDRZEJ BOGUSŁAWSKI	
Pytanie o iterację podsegmentów jednostek składniowych	49
The problem of iteration of subsegments of syntactic units	57
7. BARBARA BONIECKA, JOLANTA PANASIUK	
Temat audycji radiowych. Sposoby jego wprowadzania i rozwijania	59
Le sujet des émissions radiophoniques. Les manières de l'introduire et de le développer	84

8. WOJCIECH CHLEBDA	
KRÓL BYWA NAGI. Między cytatem i skrzydlatym słowem	85
<i>Król bywa nagi</i> [<i>Le roi est parfois nu</i>]. Entre une citation et une «parole ailée» (epea pterocenta)	92
9. RENATA GRZEGORCZYKOWA	
<i>Coraz</i> jako wykładnik intensyfikacji cechy we współczesnej polszczyźnie	93
<i>Coraz</i> [<i>de plus en plus</i>] comme indice de l'intensification d'une caractéristique dans le polonais contemporain	97
10. EWA JĘDRZEJKO	
Frazeologia w przestrzeni lingwistyki „integralnej”. (Uwagi o wieloaspektowości współczesnych badań frazeologicznych)	99
La renaissance des recherches phraséologiques aura-t-elle lieu? (Remarques sur la place de la phraséologie dans l'espace de la linguistique «intégrale»)	120
11. MAŁGORZATA KITA	
Kto może być niepoprawny?	121
Qui peut s'exprimer de manière incorrecte?	131
12. CZESŁAW KOSYL	
Staropolskie i gwarowe formy typu <i>chodzilim, chodzilibym</i>	133
Les formes du type <i>chodzilim, chodzilibym</i> en ancien polonais et en patois	145
13. ANNA KRZYŻANOWSKA	
O wyrażaniu wartości w polskiej i francuskiej frazeologii śmierci	147
Quelques remarques sur les manières d'exprimer les valeurs dans la phraséologie de la mort en polonais et en français	156
14. GRAŻYNA MAJKOWSKA	
Najnowsza warstwa frazeologii stylu publicystycznego	157
La couche la plus récente de la phraséologie du style journalistique	167
15. MAŁGORZATA MARCJANIK	
<i>Do widzenia, ślepa Gienia</i> i inne żartobliwe akty grzeczności	169
<i>Do widzenia, ślepa Gienia</i> [<i>A la prochaine, Eugénie aveugle</i>] et autres actes de politesse plaisants	175
16. JAN MAZUR	
Tendencje rozwojowe współczesnego języka polskiego	177
Entwicklungstendenzen in der polnischen Gegenwartssprache	188
17. ALICJA ORZECHOWSKA	
Fleksja rzeczownika. Centrum i peryferia. Redundancja leksykalna	191
La flexion nominale. Le centre et les périphéries. La redondance lexicale	200

18. ANNA PAJZDIŃSKA	
„Temperatura” jako domena źródłowa metafor językowych	201
La température comme domaine source des métaphores linguistiques	212
19. HALINA PELCOWA	
Interferencja leksykalna w gwarach Lubelszczyzny wschodniej	213
L'interférence lexicale dans les patois de la partie orientale de la région de Lublin	221
20. KAZIMIERZ POLAŃSKI	
O połabskich kontynuantach prasłowiańskich nosówek	223
Zu polabischen Kontinua der präsławischen Nasallaute	228
21. ANNA POSPISZYL	
Rzeczownik <i>pies</i> jako podstawa derywacyjna oraz człon kompositów i frazeologizmów w gwarze cieszyńskiej	229
Le nom <i>pies</i> [<i>chien</i>] comme base de dérivation et élément des expressions composées et des expressions phraséologiques dans le patois de la région de Cieszyn	237
22. BOŻENA REJAKOWA	
Frazeologizmy związane z pieniądzem a zmiany w rzeczywistości kulturowej polskiej i słowackiej	239
Les expressions phraséologiques se rapportant à l'argent et les transformations de la réalité culturelle en Pologne et en Slovaquie	247
23. TERESA SKUBALANKA	
Deleksykalizacja w poezji romantycznej	249
La délexicalisation dans la poésie romantique	260
24. RYSZARD TOKARSKI	
Semantyka ram interpretacyjnych w leksykologii	261
La sémantique des cadres d'interprétation en lexicologie	272
25. JERZY TREDER	
<i>Gdańsk</i> we frazeologii	273
<i>Gdańsk</i> dans la phraséologie	278
26. ANNA TYRPA	
Metafory początku i końca	279
Les métaphores du début et de la fin	287
27. HALINA WIŚNIEWSKA	
Rozkwit paremiografii w XVII wieku	289
L'essor de la parémiographie au XVII ^e siècle	297

28. MARIA WOJTAK	
Stylistyka tekstów reklamowych na przykładzie reklamy kreatywnej	299
La stylistique des textes publicitaires sur l'exemple de la publicité créative	309
29. ZOFIA ZARON	
Zbiór jako kategoria semantyczna. Jej wykładniki w polszczyźnie	311
A set as a semantic category. Its exponents in Polish	322